
Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets betänkande 2009:4

Kristen tro i en ny situation

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2009:11 om apologetisk nysatsning, motion 2009:62 om vuxnas väg till tro och motion 2009:86 om undervisning i kristen tro för barn upp till tolv år. I de båda sistnämnda motionerna föreslås att riktlinjer ska tas fram.

Utskottet föreslår att motion 2009:11 och 2009:86 ska avslås samt att Kyrkomötet med anledning av motion 2009:62 uppdrar till Kyrkostyrelsen att planera och genomföra en satsning kring vuxnas väg till tro.

Till betänkandet finns en reservation till förmån för motion 2009:86.

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut	3
Motionernas förslag.....	3
Motion 2009:11 av Dag Sandahl, Apologetisk nysatsning.....	3
Motion 2009:62 av Bertil Murray, Vuxnas väg till tro	3
Motion 2009:86 av Britt Louise Agrell, Undervisning i kristen tro för barn upp till tolv år	3
Bakgrund.....	3
Apologetik	3
Intensifierade insatser för barn och unga	4
Vuxnas väg till tro.....	7
Kyrkomötets tidigare behandling av frågor om riktlinjer för kyrkans undervisning	8
Utskottets överväganden.....	8
Apologetisk nysatsning.....	8
Vuxnas väg till tro.....	9
Undervisning i kristen tro för barn upp till tolv år	9
Reservation av Christina Berglund m.fl.....	10

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

KI 2009:4

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:11.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:62.
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av 2009:62 att uppdra till Kyrkostyrelsen att planera och genomföra en satsning kring vuxnas väg till tro.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå 2009:86.

Motionernas förslag

Motion 2009:11 av Dag Sandahl, Apologetisk nysatsning

Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att initiera ett apologetiskt arbete i Svenska kyrkan.

Motion 2009:62 av Bertil Murray, Vuxnas väg till tro

Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att ta fram förslag till riktlinjer för Svenska kyrkans arbete gällande Vuxnas väg till tro.

Motion 2009:86 av Britt Louise Agrell, Undervisning i kristen tro för barn upp till tolv år

Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att inom programmet 0 till 18 år särskilt uppmärksamma behovet av riktlinjer för församlingarnas undervisning om kristen tro för barn upp till 12 år.

Bakgrund

Apologetik

Apologetik är vid sidan av bland annat förkunnelse och dopundervisning ett sätt att framställa kristen tro. Förenklat kan man säga att förkunnelsen ska vara uppbyggande och dopundervisningen klargörande medan apologetiken försvarar den kristna tron. Apologetik förutsätter att det finns ett motstånd och apologetiken söker efter argument som också motståndaren kan acceptera. Paulus tal inför aeropagen i Aten är ett exempel på apologetik (Apg. 17:22-31). Paulus kliver så att säga helt in i den grekiska gudavärlden och finner där ett altare med inskriften "åt en okänd gud". Så förklarar han för de filosofer som ifrågasätter hans lära att det är denna gud han talar om.

Apologetiken är alltså en framställningsform som är lika gammal som kristendomen själv. Den behövs i tider då kristendomen ifrågasätts.

Svenska kyrkan har länge varit i en situation då vi i högre grad har behövt undervisa om kristen tro än försvara den. Både *Stora och Lilla boken om kristen tro* från 1990-talets början har den typen av uppläggning. Nu är situationen en annan. I den allmänna politiska debatten beskrivs religionen ofta som en tillbakahållande, ja till och med destruktiv kraft. Religion likställs ofta med fundamentalism. I Sverige kan diskussionen om det lämpliga att hålla skolavslutningar i kyrkan förstås som ett uttryck för att kristendomen har svårt att försvara sin tidigare ställning i samhället. Förbundet Humanisterna har blivit en allt mer framträdande aktör som ifrågasätter Svenska kyrkans ställning i samhället. Det är inte alldeles otvetydigt att frågan om kyrkans ställning i samhället renodlat hör till apologetiken. Kanhända bör man skilja mellan försvar för en kristen tro å ena sidan och kyrkans ställning å andra sidan. Men i frågan om kyrkans ställning finns det apologetiska perspektiv.

Någon exakt angivelse av vad som avses när man använder beteckningen apologetiskt material finns inte, men om man inberäknar apologetiska perspektiv och situationer i Sverige från de senaste hundra åren kan bland annat följande exempel nämnas.

För ganska precis 100 år sedan höll Nathan Söderblom sitt berömda tal till teologie studeranden i Uppsala. Då stod vår kyrka i ett prekärt läge, med intern kritik mot traditionella kristendomstolkningar från den framryckande liberala teologin. Extern kritik kom från arbetarrörelsen och andra framstormande folkrörelser. Namn som Kata Dahlström och Ellen Key var också starka i den kristendomspedagogiska debatten och i frågan om kyrkans inflytande över det allmänna skolväsendet.

Åren 1910–1920 stormade katekesdebatten om skolans kristendomsundervisning och Gottfrid Billing, ordförande i Kungliga katekesnämnden, och ärkebiskop Nathan Söderblom gjorde bland annat försök att skriva en ny lärobok i kristendom för att möta kritiken.

År 1942 utgavs *En bok om kyrkan*. Boken var skriven av ett antal tongivande teologer som Anders Nygren, Anton Friedrichsen, Gustaf Aulén och Yngve Brilioth och den var ett uttryck för en kyrkoteologisk ”väckelse”. Biskop Gustaf Auléns författarskap hade tydliga apologetiska drag och hans bok *Den allmänneliga kristna tron* fick ett stort genomslag. Kanhända berodde detta på att han inte gick så mycket till angrepp utan mera sökte nya sätt att tolka och uttrycka kristen tro. Boken gavs ut i flera upplagor. Den första kom ut redan 1923 och den sista 1965.

En annan apologetiskt inriktad biskop var Bo Giertz. En del av hans författarskap bär prägelse av undervisande försvar för kristen tro, med eller utan tydlig angripelse. Hans bok *Trons ABC* – en studiebok i kyrkans tro för lekmän (Verbum, 1971) har sådana inslag.

Det har även funnits en del konfirmandläromedel som haft apologetiska inslag där man fört samman tvivlets frågor eller angrepp och trons olika svar. Ett sådant är Jan Carlquist *Vem ska jag tro på?* (Verbum). Materialet innehåller bland annat arbetsuppgifter där konfirmanderna får öva sig i att försvara tron.

Intensifierade insatser för barn och unga

Kyrkoordningen

I inledningen till kyrkoordningens *Första avdelningen: Svenska kyrkan som evangelisk-lutherskt trossamfund* står

I kristen tro intar barnen en särställning, och att de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet.

I kyrkoordningens *Andra avdelningen: Församlingarna* handlar 19 kapitlet om dop. I inledningen står

Kyrkans uppdrag är att alla människor ska nås av erbjudande om dop. Såväl barn som ungdomar och vuxna kan ta emot dopet. Det är församlingens uppgift att ombesörja att dopundervisning sker.

Innan ett barn uppnått sex månaders ålder ska föräldrar som är medlemmar erbjudas döpa sitt barn. Kyrkoherden har ansvar för att det erbjuds fortsatt kontakt med församlingen efter dopet.

Riktlinjer och grunddokument

I *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*, antagna av Kyrkostyrelsen 2007 och av samtliga domkapitel, står att varje församling ska upprätta en handlingsplan för konfirmandarbete. Denna ska knyta samman församlingens

arbete med olika åldrar, och med församlingsinstruktionen. Riktlinjerna talar om församlingens totala undervisningsansvar, och mötet med barn och unga i åldrarna 0–18 år.

I dialog med barn är ett grunddokument för Svenska kyrkans arbete bland barn 0–14 år. Dokumentet antogs av Svenska kyrkans församlingsnämnd 1999.

Programmet Barn och unga 0–18 år

Svenska kyrkans förmåga att möta barn och unga behöver stärkas. Programmet *Barn och unga 0–18 i Svenska kyrkan* har i uppdrag att vara ett gemensamt sammanhållet program som samordnar verksamhet på den nationella nivån, så att insatserna när det gäller barn och unga kan intensifieras. Arbetet är kansliövergripande och berör samtliga avdelningar och båda sekretariaten.

Uppgiften är också att tillsammans med stiftens utveckla verksamheten så att Svenska kyrkan och hennes verksamhet uppfattas som mer relevant för unga.

Programmet har i uppdrag att arbeta med frågor om barn och unga på kyrkans hela verksamhetsområde. Helhetsperspektivet vad gäller lärande, i åldrarna 0–18 år, och med en bro över till unga vuxna, något som poängteras särskilt. Dop och dopundervisning har lagts till som ett prioriterat uppdrag i programmet.

Skolkyrkoarbetet är ett ekumeniskt ansvar inom Sveriges kristna råd (SKR). Programmet Barn och unga 0–18 år omfattar barnets hela liv, också skoltiden. Arbetet sker därför i samverkan med SKR.

I programbeställningen finns också följande uppdrag:

Kyrkans gruppverksamhet har deltagare i alla åldrar. Många barn och unga sjunger i kör vilket är kyrkans största gruppverksamhet. Öppen förskola och andra öppna grupper lockar fler nu än år 2001, både barn och vuxna. Fasta grupper når färre. Variationerna, åldersmässigt, är stora. Unga har betydligt lägre deltagande än barn. Verksamhetsstatistiken för området är relativt ny, utbud och efterfrågan har inte analyserats, och det finns obesvarade frågor om hur kyrkan kan organisera sin verksamhet för framtiden på bästa sätt.

Många barn står helt utanför kyrkans verksamheter. Kyrkans uppdrag att nå alla innefattar också socialt utsatta barn och barn som far illa. Stiftens anser att den diakonala aspekten i allt arbete med barn och unga behöver medvetandegöras och stärkas.

Vidare står i programbeställningen:

Invandring och mångfald i samhället skapar behov av tolerans och respekt för olika sätt att leva och för olika religioner. Trygghet i och kunskap om egen bakgrund och tradition är en viktig förutsättning för tolerans och respekt för andras tro och levnadssätt. För att barn och unga ska kunna möta varandras olikheter med öppenhet är det viktigt att de har språk och erfarenheter av egen trostradition. Det gäller också finska, samiska och teckenspråk, modersmål för många barn och unga i Sverige.

Överlag är barnets möjligheter till ett existentiellt språk viktigt för att tolka omgivningen och det egna livet. Därför är också film, konst, musik, annan kultur och andra uttryckssätt viktiga för kyrkans arbete med barn och unga.

Förskolan

Förskolan bedriver verksamhet för barn 0–6 år. Föräldraförsäkringens utformning gör att de flesta föräldrar är hemma med sina barn de första 12 månaderna, många längre. Från 18 månader finns de flesta barn i någon form av förskoleverksamhet. Genom samhällets utveckling, och reformer som t.ex. maxtaxan, väljer de flesta föräldrar förskola för sina barn för sin barnomsorg. Barn till föräldralediga och arbetslösa har också rätt till förskola ett visst antal timmar i veckan.

Förskola bedrivs i kommunal regi, men har också många andra huvudmän. Svenska kyrkan bedriver ett hundratal enskilda förskolor, det vill säga förskolor med daglig verksamhet och fast inskrivna grupper. En kartläggning 2007 visar på en hög pedagogisk kvalitet och något högre personaltäthet än i kommunala förskolor.

Öppna förskolor och annan öppen barnverksamhet är ett komplement, inte minst för barnen i den yngsta åldersgruppen. Här har Svenska kyrkan en omfattande verksamhet. Svenska kyrkans församlingar är på många håll en större aktör än kommunen. Kvaliteten växlar, en stor del av kyrkans personal saknar yrkesutbildning för området, men verksamheten har generellt gott renommé.

Genom den så kallade förskolepengen, som är knuten till barnet, bekostas merparten av verksamheten i Svenska kyrkans enskilda förskolor av kommunala medel. I många fall sker detta med tillskott från kyrkans budget. Det kan t.ex. gälla kostnader för lokaler men också för personal.

Den av Kyrkostyrelsen i april 2008 beslutade utredningen för verksamheter som inte självklart ligger inom ramen för församlingarnas grundläggande uppgift – *Arbetsformer i förändring* kommer att läggas fram för Kyrkostyrelsen under senhösten 2009. Enligt uppgifter som utskottet redan nu fått ta del av genom utredaren Per Eckerdal kommer utredningen visa att enskilda förskolor är den i Svenska kyrkan som helhet största verksamheten utanför det som traditionellt betraktats som kärnverksamhet, betydligt större än t.ex. begravningsbyråer eller verksamhet med äldreboenden.

Hur och på vilket sätt det avspeglar sig att det är Svenska kyrkan som bedriver den enskilda förskolan skiljer sig åt. I vissa fall är kyrkans profil tydlig, i vissa fall är skillnaden mot den kommunala verksamheten svår att urskilja. Det finns exempel från hela skalan däremellan. Vad det innebär att driva enskild förskola är för många församlingar och även för stiftet en delvis obearbetad fråga. Hur ska Svenska kyrkans värderingar speglas i förskoleverksamheten, och på vilket sätt kan detta uppfattas vara en del i den dopundervisning som kyrkoordningen talar om ska erbjudas barn efter dopet? Samma frågor gäller för den öppna förskoleverksamheten.

Detta, tillsammans med det faktum att fler församlingar är intresserade av att starta enskilda förskolor, förbereds nu i samråd med stiftet ett projekt inom *Programmet Barn och unga 0–18 år*. Så snart slutsatserna från utredningen bearbetats, kan arbetet med projektet påbörjas. Syftet med projektet är att stödja församlingarna så att förskoleverksamheten kan förstärkas.

Verksamhetsstatistik

Verksamhetsstatistiken för öppna förskolor och andra grupper för barn är relativt ny. Övergripande analys återstår att göra. Dock kan konstateras att det under 2008 skedde mer än 2 miljoner besök av barn och unga under 19 år i Svenska kyrkans verksamheter.

Bland de minsta barnen under 3 år, har antalet regelbundna besökare ökat med cirka 65 procent jämfört med 2001 och är nu 35 381. Det motsvarar nu ungefär 16 procent av kyrkans medlemmar i denna åldersgrupp. I åldrarna 7–9 år

nås ungefär samma procentandel, medan siffran för 4–6 år är lägre, 8 procent, och för 10–12 år, 12 procent.

KI 2009:4

Skolan

Svenska kyrkans nationella nivå och i många församlingar bedrivs som redan nämnts skolkyrkoarbetet i ekumenisk samverkan genom SKR. Verksamheten är väl utvecklad. Den är generellt av uppsökande karaktär. Utformningen av detta arbete har skett efter tillkomsten av de nya läroplanerna där kristendomsämnet ersatts av religionskunskap, och neutraliteten i ämnet poängterats.

Utöver skolkyrkoarbetet möter Svenska kyrkan barn och unga på fritidsgårdar, i föreningslivet, på familjecentraler, nattvandringar m.m. Sammantaget beräknas Svenska kyrkan nå 1,1 miljoner barn och unga varje år.

Vuxnas väg till tro

Det finns flera olika metoder som används inom det vuxenpedagogiska arbetet inom Svenska kyrkan exempelvis Vuxendialog, Alphakurser och Vuxenkatekumenatet. De två sist nämnda har egna nätverk.

I början av 2008 startade kyrkokansliet ett tvåårigt projekt i samarbete med Sensus studieförbund med syfte att stärka och bidra till Vuxenkatekumenatets spridning, vidareutveckling och struktur. Projektets mål är att forma Vuxenkatekumenatet som ett tydligt koncept som kan erbjudas församlingar som frågar efter former för att möta vuxnas sökande efter kristen tro och gemenskap.

Vuxenkatekumenatet är tydligt knutet till dopet. Det kan vara en väg till dop eller till konfirmation. Det kan också vara en form för bekräftelse/förnyelse av dopet. Vuxenkatekumenatet har en självvärdande hållning som ligger nära den andliga vägledningstraditionen som räknar med att alla människor har erfarenheter av Gud. Vuxenkatekumenatets pedagogiska grundsyn knyter väl an till svensk folkbildningstradition. Det genomförs i den lilla gruppen med samtalet som huvudsaklig metod och med utgångspunkt i deltagarnas egna erfarenheter. Ledarskapet är processororienterat och präglas av lyhördhet och medvandrarskap.

Av avgörande betydelse för att driva projektet är det stöd och engagemang som finns i flera stift och engagemanget i Vuxenkatekumenatets nätverk. När projektet startade fanns katekumenatet i nio stift. I Lund, Linköping och Strängnäs stift finns sedan flera år ett väl förankrat stöd för att främja församlingarnas arbete med denna metod och den används av många av stiftets församlingar. Projektet har hittills medverkat till att förankra det i ytterligare tre stift. Luleå stift är ett av dessa stift som visat ett stort intresse för metoden och projektet. För närvarande pågår det inom projektet ett arbete angående Vuxenkatekumenatets plats på Svenska kyrkans externa och interna webbplatser dokumentation och produktion av ledarutbildningsmaterial som är tänkt att vara webbaserat och möjligt att ladda ned. Det har tagits fram en informationsbroschyr riktad till församlingar och den har börjat spridas. Vidare håller en mall för informationsbroschyr till tänkta deltagare på att utarbetas. Broschyerna ska också vara webbaserade och möjliga att ladda ned.

Ny litteratur till stöd för den som undervisar

Under hösten 2009 ger kyrkokansliet ut två böcker som handlar om religionspedagogik och undervisningsansvaret.

Den ena boken ”... *bedriva undervisning* ...” *Om kyrkans didaskalia* skriven av professor Henry Cöster. Kyrkoordningen anger att en dimension av församlingens grundläggande uppgift är att bedriva undervisning. I boken ger

författaren en teologisk bakgrund till denna uppgift. Boken kan läsas som en grund för samtal om hur både anställda och ideella medarbetare i en församling ska kunna bidra till förnyelse och utveckling av den kristna trons lärande som en del av det levda livet och för livets skull.

Den andra boken *Att förstå livet. Religionsdidaktik och lärande i diskursiva praktiker* skriven av universitetslektor Christina Osbeck. Författaren bidrar med sin text till att visa på omvärldens och särskilt gruppens betydelse för vårt lärande. Hennes text tar sin utgångspunkt på gruppens betydelse i skolans miljö och hon överför sedan dessa erfarenheter till församlingens lärandeprocesser och hon ställer centrala frågor till dem som har ansvar för lärprocesserna i församlingen.

Kyrkomötets tidigare behandling av frågor om riktlinjer för kyrkans undervisning

Kyrkolivsutskottet beredde förra året en motion om att det skulle utarbetas riktlinjer för kyrkans undervisning för barn 6–12 år (KI 2008:11). Utskottet konstaterade att ett problem i barnverksamheten är att alltför många som är anställda för att arbeta med den saknar adekvat utbildning medan andra är välutbildade och trygga i rollen som barnledare. Behovet av handfasta anvisningar med detaljerade planer för arbetet som ska följas skulle välkomnas av en del men upplevas som frustrerande av andra. Till detta kommer att det finns många bra förlagsmaterial.

Utskottet delade motionärens uppfattning att barnverksamheten måste prioriteras i Svenska kyrkan men ansåg att det finns andra sätt att möta utmaningarna i barnverksamheten än att utarbeta riktlinjer för barn 6–12 år. Utskottet föreslog därför att motionen skulle avslås. Kyrkomötet följde utskottets förslag.

Kyrkolivsutskottet beredde i samma betänkande en motion om vuxendop och vuxenkonfirmation. Motionärerna ville bland annat att det skulle utarbetas riktlinjer för vuxendop och vuxenkonfirmation. Utskottet konstaterade att det endast var ett fåtal vuxna som konfirmerades varje år och man ansåg därför att det inte skulle vara relevant att initiera ett riktlinjearbete för vuxna. Dessutom påtalade utskottet att de då nyligen antagna riktlinjerna för Svenska kyrkans konfirmandarbete i någon mån också kan vara ett stöd för arbete med vuxna konfirmander. Utskottet nämnde även att uppgiften att utarbeta sätt att möta vuxna som vill döpas eller konfirmeras ingår i församlingens uppdrag att bedriva undervisning. Vuxenkatekumenatet och Alpha är två befintliga metoder som kan användas. Utskottet föreslog därför att motionen skulle avslås. Kyrkomötet följde utskottets förslag.

Utskottets överväganden

Apologetisk nysatsning

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:11.

Utskottet konstaterar att apologetik är ett sätt att framställa den kristna tron är lika gammal som kristendomen själv. Det är dock inte helt entydigt vad man avser när man använder ordet. Apologetik är försvar för den kristna tron. Samtidigt är det en dialog med det omgivande samhället och de värderingar som finns där. Det är en del av funktionen att förmedla tro och handling vilket framför allt sker på församlings- och stiftsnivå. Samtalet i det offentliga rummet kan däremot vara en uppgift för den nationella nivån. Ett annat forum där det numera ställs frågor och förs samtal och dialog om kristen tro är internet, där den nationella nivån kan bidra med samordning.

Utskottet vill påtala att det även under senare år gjorts och görs insatser på detta område. Som exempel kan nämnas boken *Befrielsen – Stora boken om kristen tro* och att många medarbetare i Svenska kyrkans församlingar ägnar sig åt att besvara frågor och samtala om kristen tro.

Utskottet anser att det väsentligaste är att man kan möta den andliga längtan som människor har i dag och det gör man bäst i dialogform. Användningen av ordet försvar, som är starkt förknippat med apologetik, anser utskottet inte är särskilt bra utan det som behövs är att det förs samtal och undervisas med tydliga intentioner. På det sättet tar vi missionsuppdraget i församlingens grundläggande uppgift på allvar.

Utskottet delar därför inte motionärens uppfattning att Kyrkostyrelsen bör få i uppdrag att initiera ett apologetiskt arbete i Svenska kyrkan utan föreslår att motionen ska avslås.

Vuxnas väg till tro

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar med anledning av motion 2009:62 att uppdra till Kyrkostyrelsen att planera och genomföra en satsning kring vuxnas väg till tro.

Utskottet delar helt motionärens uppfattning att det sjunkande antalet konfirmander och döpta i Svenska kyrkan kommer att innebära stora utmaningar när det gäller behovet av att möta och stödja vuxnas väg till tro. En av Svenska kyrkans viktigaste uppgifter är att erbjuda platser där samtal och dialog om kristen tro och kristet liv kan föras.

En allt mindre del av den svenska befolkningen har kunskap om Svenska kyrkan och den kristna tron. Detta innebär nya utmaningar för Svenska kyrkan att möta sökande människor som vill reflektera kring tros- och livsfrågor. Samtidigt konstaterar utskottet att det finns olika rörelser och metoder inom Svenska kyrkan som stödjer vuxnas väg till tro. Mer kan och behöver göras när det gäller utvecklingsarbete på detta område. Det finns dock inte behov av särskilda riktlinjer. Därför föreslår utskottet att Kyrkomötet med anledning av motionen uppdrar till Kyrkostyrelsen att planera och genomföra en satsning kring vuxnas väg till tro.

Undervisning i kristen tro för barn upp till tolv år

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:86.

Utskottet konstaterar att det bedrivs en mångfacetterad barnverksamhet i Svenska kyrkans församlingar. Utskottet beredde förra året en motion om att det skulle utarbetas riktlinjer för barn 6–12 år (KI 2008:11). Utskottet konstaterade bl.a. att handfasta anvisningar med detaljerade planer för arbetet skulle välkomnas av en del men upplevas som frustrerande av andra. I stället för riktlinjer ansåg utskottet att det fanns andra sätt att möta utmaningarna i Svenska kyrkans barnverksamhet. Utskottet har inte ändrat uppfattning i den frågan även om åldersgruppen nu är något vidare.

Utskottet vill även påtala att det i *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* talas om församlingens totala undervisningsansvar, och mötet med barn och unga i åldrarna 0–18 år. Utskottet föreslår därför att motionen ska avslås.

Uppsala den 24 september 2009

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Vanja Björsson, ordförande

Marie Schött, sekreterare

Beslutande: Vanja Björsson, ordförande, Bo E Nilsson, Birgitta Lindén, Rolf Forslin, Johan Lothigius, Hans Ulfvebrand, Åsa Ek, Per-Henrik Bodin, Olof Kjellström, Elisabet Nilsson, Christina Berglund, Sofia Särdaqvist, Helén Lindbäck, Kerstin Zetterberg och Terence Hongslo.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Mary Österström, Bo Lennart Anbäcken, Christina Andersson, Hakon Långström, Inger Björkroth, Cecilia Brinck, Gunvor Åsblom och Ingemar Åhs.

Biskoparna Ragnar Persenius och Lennart Koskinen har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation av Christina Berglund m.fl.

Vi reserverar oss till förmån för följande förslag till kyrkomötesbeslut:
Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2009:86.

Christina Berglund, Helén Lindbäck och Kerstin Zetterberg